

Цумагисезул гъаракъ

Голос
Цумагы

2020 соналъул 14 август Руман №37 (7634) Газета бахъизе байбихъана 1937 соналъул 1 декабралда Багъа 8 гъуруш (12+)

ЦУМАДА РАЙОНАЛЪУЛ ГАЗЕТА - ЦУМАДИНСКАЯ РАЙОННАЯ ГАЗЕТА

Барки

Хурматияв Мухиу Гиматович!

Къабул гъабе цумагисезул рахалдаса дур ункъогосонилаб юбилеялде раки-ракалзулаб барки.

Гъарула дуге жеги анци-анци соназулаб шулияб сахлигун Гумру.

Дагъистаналъул талихлъун ккола ва дагъистаниял чухларал руго гакъилав, ишалде бажари бугев, магаруласул намусгун къадру цунарав дуца цогидазе мисалияб куцалда гелъие нухмалги гъаби.

Республика цебетгеялге, гелъул экономикаб рахъ борхиялге, халкъалъул яшав лъиклъиялге гюло гъабурал дур халтгуге, Дуца чедги кванан, чаги ракъичлеб дур къадруялге ва баццаладаб намусалге, зодихъ цваби гадаб баццаладаб Гумруялге, сонидаса сониде цубараб политикабгун дипломатияб халбихъиялге, лъиклаб къимат къуна улкаялъул нухмалтиялги, гелъул регионазда ругел дур пищацоязги.

Жеги нухалъ баркула Дуда Дур байрам. Талихъ ва икъбал Дуге.

Тадруссунги COVID-19 бицана

Иавгусталда районалъул бетгер Анвархажив Вечедовасул нухмалтиялда гьоркъ тибитана учреждениязулгун организациязул нухмалзулезул иргадулаб данделъи. Гьенир рорхарал сулазул аслияблъун буклана районлда цидасанги коронавирус унти тибитиялде данде гъаризе кколел тадбирасул хакъалъул суал.

Гелъул баян кьолаго, райадминистрациялъул бетгерасул заместитель Мухамад Гисаевас бихъизабуна цо-цо учреждениябазулгун организациязул нухмалзулезул ва гадамасул тасамасагояб бербалагъиялъул хасилалда районлда коронарусалъ унтарал гадамал татинарун рукъиналъул. Хас гъабун, гъеб хлужа баккана Хуштада чи хвараб баклалда.

Райбольницаалъул бетгерасул тохтурасул заместитель Гариб Мухамадкеримовас къуна районлда унтаразул къадаралъул статистикиял баянал.

Цалул цияб соналде хладурлъиялъул, Роспотребнадзоралъул ва республикаалъул лъайкъеялъул Министерствоялъул тлалабазул бицана районалъул лъайкъеялъул управлениялъул нухмалзулесул заместитель Зайнаб Пабдусаламовалъ.

Данделъиялъул ахиралда Анвархажив Вечедовас учреждениязулгун организациязул нухмалзулезул ва росдал администрациязул бутрузул пикру бусинабуна Роспотребнадзоралъул тлалабал цунизе ккеялде, ва ракилде швезабуна жалго гадамасул ургел гьечолъиял ва тасамасаяб бербалагъиял коронарусалъул квачикъе ккаразул къимат.

Райадминистрациялъул пресс-хъулухъ

Хонохъ - ФАП рагъиялъул байрам

Араб анкълъ Хонохъ тибитана цибараб фельдшерлъиялзулабгун-акушерлъиялзул пункт рагъиялзул рохалилаб тадбир. Гъеб рагъана районалъул бетгер Анвархажив Вечедовас.

гъанжесел тлалабазда рекъон, киналго шартлалги цунарав медпункт.

Гъебго программаялда рекъон ахирал соназ спорталъул, лъайкъеялзулгун сахлициуниялзул нусгоялда-

гъана росдае клудияб сайгъатлъун ва рохеллъун. Гадамасе рес швана росулго хегаб медициналзулаб кумек швезе.

Калъазе вахъарав районалъул бетгер Анвархажив Вечедовас росдал жамаглаталда цибараб медпункт рагъи баркана.

-Жакъа росулъ халкъе циккунеб буге, магарухъе тадрусунел руго гадамал, циккунел руго школазда цалдохъаби. Гъеб кинабоги хисабалде босун, рагъана росулъ цияб школа ва лъималазул ах, халтгугеб буге спортивияб группа. Лъикл буклинаан спортивияб зал базе квербакъани, ян абуна гъес

Сахлициуниялзул министерствоялзул вакил хисабалда гахъалъарав Мухамад Имангалиевас баркала загъир гъабун Дагъистаналъул нухмалтиялге рикклада магарухъ халкъалге чара гьечоло хажатаб медициналзул учреждение баялгухъ ва хадубккун тохтурзабулаб амбулатория гъенибо рагъани лъикл буклинин абуна.

Тадбиралъул гахъалчагаз хал гъабун медпункталъул ва лъиклаб къимат къуна ракибаццаладаб халтгуге.

Данделъиялъул ахиралда республикаалъул росдал магъишталъул министерствоялзул ва районалъул администрациялзул рахъалъан Мухамад Юсуповас ва Анвархажив Вечедовас Хурматалзулал

Гьенир гахъаллъана Дагъистаналъул Хукуматалзул Председателасул заместитель Пабдулмуслим Габдулмуслимов, росдал магъишталъулгун кванил нигматазул министрасул заместитель Мухамад Юсупов, Махачхъала шагъаралъул кинабилеб больницаалъул бетгерасул тохтур Мухамад Имангалиев, Дагъсельхозстройалъул директорасул ишал заманаял туралев Гьитинмухамет Пабдулаев, райбольницаалъул бетгерасул тохтур Хейрул-Анам Дибирасулаев, «Импульс» ОООялзул генералияв директор Хажив Къурбанов.

Баркиялзул калъайгун цеве вахъарав Пабдулмуслим Пабдулмуслимовас абуна:

-Ахирал соназ районлда лъиклъугеб буге халкъалъул социалияб рахъ. Республикаалда руго социалияб рахъ лъиклъизабиялда хурхарал баги-багъиял программаби, гъездаса пайда босулб буге районалъул нухмалтиял. Гъеб программаялда рекъон республикаалда рарал ФАПазул микъабилеб ккола жакъа Хонохъ рагъараб медпункт. Гъеб ккола

санги циккун объектал рана Дагъистаналда. Дун вохарав руго гъаб ракъалда Гумру гъабун бугеб захматхалкъгун дандчиваялдаса. Бокъун буге баркала загъир гъабизе гъаб

мина базе квербакъаразегун халтгухъабазе. Гъарула бетгерганасда сахлииялзул профилактика гъабизе гурони, гъаб минаялуре унтун гадамал хъвадизе ккогегиян.

Цияб медпункт рагъи лъу-

грамотабаздалъун ва Баркалаалъул кагътаздалъун клодо гъаруна ФАП балаго жигараб гуцарухъанлъи бихъизабурал халтгухъаби.

Заур Бадрудинов

АТКялгьул иргадулаб данделъи

Сон Агъвали райадминистрациягьул дандельбабул залалда тлобитгана терроризмалде дандечараб районгьул комиссиягьул иргадулаб данделъи. Гьиб бачана гьелгьул председатель, районгьул бетгер Анвархажи Вечедовас.

Гьенир гьахалгьана Дагъистангьул терроралда дандечараб комиссиягьул мугрузулаб территориялиб округалда вугов вакил, ДРягьул бетгерасул кумекчи Сайпудин Сайпов, Дагъистангьул миллиаб политикагьулгун информациягьул министерствогьул отделалгьул халтгьухан Хажимурад Ражабов, районгьул прокурор Ильяс Вакилов, росабазул мажгитазул имамзаби.

Данделъи рагулага, Анвархажи Вечедовас бихъизабун тахшагьаралдаса рачларал вакилзабазул сапаралгьул мурад районгьул терроралде дандечараб комиссиягьул халтгьул халгьаби ва мажгитазе хъвай-хъвагьай гьабиягьул (лицензия) малъа-хъвалягьул кумек гьаби бугилан.

Комиссиягьул Генеккана районгьул бетгерасул МВДягьул отделалгьул 1 сентябралда «Лъаягьул кьо» тлобитгалаго ва 13 сентябралда ричиял тлоритгалаго районгьул хинкь гьечолгьни букинабиялда сверухъ гьабилеб халтгьул. Гьиб суалгун кьалгьазе вахъарав МВДягьул районгьул бетгерасул отделалгьул начальник Камал Габдулхакъовас

бицана районгьул терроризмалгьул ва цаккеягьул хинкь гьечолгьни букинабиялда сверухъ отделалгьул гьабилеб халтгьул. Гьесул докладдалде тладе дагьабго малъа-хъвалягьул жубай гьабун РФягьул МЧСалгьул Дагъистангьул бетгерасул цаккеягьул цуниягьул хъравулгьиягьул №19 участкагьул кудияв инспектор Микагьил Хусеновасги.

Лъайкьегьул идараби 1 сентябралде хадур рукьинагьул, хъравулгьиягьул сигнализациягьул гьел хъзариягьул бицана лъайкьегьул управлениягьул нухмалгьул Муса Гьаруновас.

Кьалгьазе рахъарал Хажимурад Ражабовас, районгьул гьалимзабазул Советалгьул председателъи Хажимурад Мухаммадовас ва райадминистрациягьул бетгерасул заместителъи Мухаммадрасул Гагиевас бицана РФягьул Хукуматалгьул араб соналгьул шуабилеб сентябралда гьулбасараб «1165 хукумалда рихъизарунал диниял

идараби терроралдаса цуниягьул тлабал тлуралгьул халгьабиягьулгун гьезул пачалихъияб хъвай-хъвагьай гьабиягьул.

Районгьул прокурор Ильяс Вакиловас, райадминистрациягьул ГО ЧСалгьул отделалгьул бетгерасул специалист Мухаммад Сиражудиновас рихъизарунал лъайкьегьул идарабазда цаккеягьул цуниягьул рахъалгьул гьарулеб профилактикагьул халтгьулгьул цо-цогларел рахъал.

Терроризмалде дандечараб районгьул ва республикагьул комиссиягьул хукумаби тлурариялда сверухъ гьабилеб халтгьул бицана Мухаммадрасул Гагиевас.

Данделъиягьул ахиралда рорхарал суалазда сверухъ рекьон кколел хукумаби гьабилеб гьарунал.

Райадминистрациягьул пресс-хулухъ

Хвалил бадире ралагьун моцал рахъарал

Тлад бусинабураб гьумруялгьул рачунел талихалгьул саринал

Байбихъи-35-36 номеразда

УНТАРАЗДЕ ГЛАГАРДЕГИАНАЙ ВА ГЛАГАРАЙ

Агъвали росдал гьоркьохъеб школагьул лъебералда шуго соналгьул себе лугьизабун ана Патимат Расулова Буйнаксиягьул медучилищегьул цализе. Школагьул гьей йиклана лъиклазул мухъиль, классалгьул активистка. Гьибго буклана училищегьул цалулелгьулгьул: шибаб дарс швалде шун, цогидазегьул жиндихъан кумек шоледухъ лъазабизе хларакат бахъулаан гьель. Абизе бегьула медсестрагьул халтгьул гьелда цализе иналдего лъалеб букланин абун: гьельгьул эбел, мунагьал чурайи Зугьра (Шура) Гьемерал сонал халтгьулна райбольницагьул санитаркагьул ва Патимат гьитинал яцалгун Гьемер шолан асклобго бугеб больницагьул баццала-бакьине эбелалде кумекалге ва рихъана гьарулеб уколалгун капельницаби, дараби рикьулеб кьагьиде. «Хадурайго» медиклгьул йикларай Патиматил рекьел цайи медсестрагьилде букиналге гьиллабазул цоаблгьун гьибго буклана. Лъиклал кьиматазда училищегьул лугьизабун, глагараб Агъвалие тладжосана Патимат ва халтгьиле лугьгана райбольницагьулде. Гьенир халтгьулго унеб лъеберго соналда жаниб, хисана гьель батли-батлиял халтгьаби: унтарал кьабул гьарулеб приемный покоягьул сестрагьилде бахъараб терапиягьул медсестрагьилде швезеглан. Гьельгьул насихатчагьилгьул дол сонал рукьана Къурачева Гайшат, Даитбегова Нурбика, Палагьанова Патимат, Мухаммадова Загьра ва цогидалгьул медсестрагьилгун тохтурзаби. Патиматица раклалде швезабун кьикьогьалдасангьул циклгьул сонал больницагьул санитаркагьул халтгьулна жидер эбелалда жиндасан лъиклал лъалел рукланин терапиягьул унтаразе гьаризе колел дарабиян ва гьиб гьель рикькьунеб бугеб ракулунтараб бербалагьни жиндирго ва асклоб ругезул халтгьулдехун буклин. Гьединабго буклана Патиматилгьул шиб халтгьулда, кинаб отделенигьулда танигьул жинда тлад кьараб ишалдехун бербалагьни. Унтарасул загьилгьул жиндирго черхалдасан биччан, гвангьараб бакьул чоралгьидин чегергьарал гьезие ракл батулел калам гьабун, гьезухъе сахлъи ва цидасан гьумрудул рохел тлад бусине букиналде раклчезабизе хларакат бахъулеб йиклунаан гьей. Гьединго йигьул гьей жакьаги-covid-19 унтаразда асклобгьул, раклгьул гьодобе биччан сменалдаса араб заманагьул гьечин абилеб бугеб жакьаги, инфекциягьулдел отделение цун бугин тладеги унтараз абун.

«Дагьаб халхъи-рахлат рещтараб гьадаб асар бачулеб буклана, амма бихъулишча, кверал хехго риччанин нуеца гьодорейн абилеб гьадин, кьойидасан кьойиде циклгьулнеб бугеб гьанжеги унтаразул кьадаб. Анци-анци соналгьул себего биологиягьул дарсида жиб цогидалго гьадаб гьадатияб, тлоклборчун харал циклгьулнеб гьуреб вирус бугин мугьалимаз малгьун, лъазабурал гьель тлолго гьалам багьа-бачари-забилин, жавабал гьечел суалал Гьемер раклилин лъидада раклалде кколел буклараб? Божулеб гьечю халкьги унтаразе, рокьор чезегьул бокьулеб буклинчо ва гьечю гьадамазе, психологиягьул кьаби нильде швезабун, халкь гьуризельгьун ургьараб уни бугин абун, тохтурзабазул малъа-хъвалял цунулел гьечю, шибаб кьойиде сверухъ унтулелгун холел гьадамал рихъулеб ругонигьул. Рокьор-рокьор рукьаралгьул унтулелгьул ругин, Аллагьасул кьада-ралдаса рорчизе бак гьечин абун, рокьор чларалги, карантин дагьаб чульарабго, гьедерлана тадбирал тлоритгьизегьул, гьоболлухъе хъвадизегьул, тладеги зарал циклгьулнеб бугин абун рахъарал бадиргьулгьул (маскабузун) бидинарин. Гьельгьул хласилалда, унтиги цидасан тладжосана, унтаралгьул циклгьулна. Харбал Гьемер ругьул, хас гьабун, чванкьотгьул батараб, цочлараб даругьул гьечю, ковидалгьул пневмониялда цадахъго шивасул унтабигьул ругьул батли-батлиял, гьедингьулдал захималгьулнеб бугеб сахгьариягьул суалгьул, -ян ракулунгун

бичунеб бугеб Патиматица жакьа инфекциягьулдел отделениегьул бугеб халалгьул.

Терапиягьулдел отделениегьул халтгьулго араб ахираб кього соналда жаниб кьараб Гьемераб хиса-баси букланиги, компьютералда гьадин, раклалда чолел ругьул Патиматидаги гьельгьул «пиша-кьайицадахъза-даги» тлад-тлад руссун жидехъе рачунел унтаразул диагнозал. Амма гьиб кколоро гьел гьезде ругьунлгьун, «дабагь лугьгарал» хьахал халгьагьулал кколелан. Гуро, гьельгьул гьаксалда, унтуца кьекларал, беразул кунчи суан, араб гьумругьул цо лхизатгьул ккун, цебечезабун, Аллагь, мун тласа лугьгьаха, Бетгерган, абун ругьул гьездехун циклгьулна гурхел-цоб. Бичасул кьадаб шваразда хадур, макьул тун рорчларал сардалгун гьабурал хулухъалгьул дару сабабгьичин абун, ракл пашманлгьун, сах гьарун, цидасан члагьолгьун, дунья-лалдегун тлабигьагалде рокьул цилгьун нахъе риччалезда цадахъго рохелалгьул гьумер гвангьизабун унеб бугеб Патимат Расуловагьул Аллагьасул кириги гьадамалгьул баркалаги кудияб медсестрагьиле тласа бицараб гьумру.

Бишун захиматалгьул халтгьул гьель рикькьуна, гьабизе гьечилеб сабабгьун, унтаразе тладе кьули, хехго гьагаргьул-кьибилалгьул чагьазде. Гьиб мехалгьул биччилеб батилин тола диде цо-цоязда хадур хачадун гьабурал магьиталгьулгьул бечелгьиягьулгьул гьечилеб пайда инсанасул гьумруялда дандеккун. Батилин гьечюгоха унтараздаги, гьезда асклоб тлаб гьабун ругьездагун медицинагьул халтгьул хъвабаздаги.

Рукьалгьул больницагьул асклоб йиклиналгьул, Патимат ккола унтаразе бишун гьагардеганасей. Жидерго хулухъаз кьватире рахъине кьарал медсестрабаз Гьемер гьарула гьелда жидер дежурство гьабейн. Патиматица, шибго инкар кьечелго, хъуйги тун, пишацоязул гьари тубала. Анкьал халтгьулда рарабги ккола мех. Медсестра унтаразе бишун гьагарайлгьулгьул гьагардеганайлгьулгьул йиклине кколин рикькьуна гьель ва гьединалгьул гьезие жийгоги йигьул. Гьиб гурич талихл унтаразулгьул гьезул сахлъиягьул хъравулгьиягьул лъеберго сон кьурай, райбольницагьул нухмалгьиягьул рикькьен Гьемерал баркалабазе мустахикьларай, гьолохьаналгьул ветераназул малъараб босулей лъиклал мутагьил Патимат Расуловагьул.

МЕДСЕСТРАГЬИ-РЕКЬЕЛ АХИГЬУН БУХИ

Гьиб ахил бугеб Сойбатил школагьулдаса нахъего. Росдал фельдшер Загьрал Махмудовалгьул гьарулеб прививкаби рокьуларого йикланиги, кьойидасан

кьойиде циклгьулнеб буклана гьельгьул рекьел медсестрагьулн яхъине бугеб аниш. Агъвали гьоркьохъеб школагьул лугьизабун цализе ана Махмудовалгьул медучилищегьулде ва гьелдаса нахъе хиси гьечю халтгьулгьул йигьул рахунел унтабазул отделениегьулде медсестрагьулн...

Унтаразда сверухъ кьезе бегьулеб бокьараб ишалде хадур рукьине кьекьалгьул рахъалгьул реаниматологазда хадуселго чагьилгьул ккола инфекциягьул гьадин, рахунел унтабазул отделениегьулде камуларо захиматалгьул унтабазул кьекларал, хехаб медицинагьул кумекалгьул халжальгьулде жал кьарал, кванирукьалгьул кьабул гьаричел кванил нигьматал яги пихьмиччи, загьурлгьун ккун, чорхоль рекьечел, шибаб сезоналгьул эпидемиологиягьул унтабазул унтарал гьадамал. Гьединазул гьадлу гьабулго ана Цумадаса Сойбат Жабрагьилвалгьул кьоло шуго сон.

Хвалил бадире ралагьун моцлал рахьарал

Тад буссиабураб гүмруяль рачунел талихталгьул саринал

2

Райбольницада реанимациял отделение рагьаралдаса гемеерсоналгьечю, гьебрагьизеган захмат унтаравчинасул «Чей» рачунел унтабазул отделенияда буклунаан ва тлоцесесеб кумекги гьелгьул хлалтлукьабазде кколаан. Тохтур вачиналде унтаразда аское щолей глдан медсестра кколелгьул, гьалатл ккесе ихтияр гьечлеб, чанги нухаль секундал-минуталги сагтгазул баклалда члолеб гьелгьул хлалтлукь дурусгьялда бараб буклуна хвалил квачикь вугев инсанасул гүмрудул бал.

Сойбатыца гьедин гьабизе гемеер ккана ва чангисул рухлги, Аллагьасул кумек-квербакьилдалгьун хвасар гьабун.

Инфекционистал жалгоги унтараздаса унти бахиналда хинкьи циклларал специалистал руго. Чан батияб унтиха буклулеб бахунеб?

Гьединго глдамалги руклуна, хасго члахияб гел, унтуцаги санацаги глмал хисун, дагьабго раги рихунел, раклал тпереналгьун лгьугьарал, гьабураб сахгьярияль мадарго кколел гьечин абун, тохтурзабаздехун божи гьечлого глдин балагьун.

Гьединаб мехаль чан батияб мацха медсестраляль бицине кколел шивасул хасияталда ректон, чанасул ургие лгьугун, ракл-макл батулел, рекель цлги берзуль кунчлги свине толареб хлалал гүмру бокиялде гьел рачизе голо. Кигланасеб кьадаралда буклине кколел хьалал халглаталгулазул унтаразда асклоб сабруги, раклаль тласа бищараб махщалие даимаб мутингльгун хилилпунгунгьин раклалде ккола гьединаб мехаль.

Гьединай йикиналгьги, covid-19 пандемиялгьул гьабабго моцлал захматго унтаразда асклой эхетун, макьулдеги регичлого, кьад кьогь кьаси сордоги кьосун «гьелгун унтун, гьелгун сахлун», унтараз абухьего, хлукьбахьизели кисан, хлукьел цазегичин заман букинчлей «баглараб зоналяулазул» удаманлгьун йикиналгьин райбольницаляль бетлерав тохтур Хейруланам Дибирасулаевас «Дагьистан Республикаляль сахлгичуниялгьул мустахикьай хлалтлукьан» абураб хурматияб царалье йихизеге гьаюрай.

Медиказда, гьездаго цадахь Сойбатыдаги цебечараб масьала захматоб буклана. Амма абизе ккола гьез гьел тубанин абун. Амма хлалхьялда чезе жидер рес гьечин, жиндирго тлаба иш гьаби гурел, цадахь ругел пищацоюздаса тлоклборчараб гьунар жидецаги гьабичин абун гьел, дагьабго гара-чвари гьабизе бокьун бугин абидал. Июнь моцлал цодагьаб хлалхьи кканиги, цидасан тладбуссанин коронавире, цидасан кверкьезехин ругин жал ва унтарал хвелгун багьулел гүмруяль, гьелгьул гурмаде гьими тладбуссиабиялье голойин абун телги кьинабуна.

Гьел ккола гьелгьул сабурлги, цогидаздаса тлоклалгьун жийго йихьунгунтл ва глданлги чорхоль беси.

Эбелалгьул гьалкдаса ана бищун клудий яс Патиматги. Гьей хлалтлукьей йиги республикаляль кнабилел больницаляда ва пандемиялгьул заманалда пищацоюзда цадахь хлалтлана «баглараб зоналяда», мустахикьгьана Дагьистаналгьул Бетлерас гьулбасараб Баркаляляль кагьаталье. Хлалхьи гьалареб, клудий раклгун сабруги хлажальулел медикасул хлалтлукь аслиялгьун кколел унтарал сах-

гьяриялгьул анищ тубана ва гүмрудул талихлги бокьулел хлалтлукь батана гьезул. Нужеца глдамазе кьолел рохелги, березе кунчлги, азар батиял накьищал рессараб реклее рахлатги, аслияб жо-тладбуссиабураб сахлгичи ну сил даражальде бахинабун тладбуссиабеге Бетлерганасеб нуже. Нуж руго медсестралги нужер реклел ахлиги бухлиги бугин абизе мустахикьазул кьерул тлоцесел.

МАГИЛ ГАРАЛ УНТАРАЗДА РИХИЗЕ ТЕЧЕЙ

Кьад рентген бахьулел, кьаси

реанимациялде унтаразе хьулукь гьабулел Заира Габдулгьапурова тлоцесезул кьерул яхун члана пищацоюзлун «баглараб зоналяда».

Гьельго абухье, доба-гьаниб речлчун буклулеб ралдал карачел глдин, райбольницаляль батли-батиял хлалтлабаза хлалтлулаго ана гьелгьул, Буйнаксиялгьул медучилищелгьул акушерлгияляль отделениеги лгьуизабун 1999 сонал хлалтлизе ячларай голохьянай специалисталгьул, кього сон. Хлалтлукь байбихьи гьуна хирургиялгьул отделениялгьул медсестралгьун, анцила цо сонал хлалтлана рентгенкабинеталда ва цадахьго рачуна реанимациялгьул отделениялде дежурствабиги. Заираца абула жиндир кверзукьан борчараб кабинетго батиларин райбольницаляда.

Лгьимал гемеераб мугалим Маждилгун колхозчлужу Патиматил хьизаналда гьаюрай гьелгьул тохтурлгиялгьул махщалие бесси буклана бицизе-бичллизе захматоб рокьи. Унтаразул кьадар кьойидаса кьойиде цикллулеб бихьидал, «дунги нахь кьани, дозги рехун тани, лгьицаха гьазул тлаба гьабилел?» абураб суалги жиндирго кьун. Больницаляде рачунезул гьелда рихьулел руклана унтиялде данде кьеркьон, хлал тлагарал, сабру лгьугларал, хвалил кьер чварал гьурмал, нур босун, дагь-дагькун кунчи сун унел бералги.

-Хадусев шив, унго гьавгийищ унтарав, додиглан сахай глдангийищ гьаб соглаб, лгьидаго гурхлел гьабизе раклалда гьечлеб байтулман унтуца егизаюрай? - ян буклана пищацоюзул беразул

суал. -Унтул гуч циклларал тлоцесел кьоязул сурат раклалде швезабулелгьул жакьаги сородула черх. Унтаразул кьадар циклкидал, глдамал жидедаго тлад хлалтлана, тохтурзабазул рихьизариял цунана, гурелани нижее цахь захматгьилаан унти дагьалниги кьезабизе. Гьедин абичлого шибха гьабилел, жакьаги цун бугелгьул рачунел унтабазул отделениеян пашманлгьана гьей. Хвалил квачикьан хвасар гьавурав анцгоясул рохел кьоченабула кьадаралде шварав цо чиясул рухлелал. Киналго глдин, унтигун

дагьаб «рахлат» бугин абуниги мекьи ккела, рахлатоб бакл больницаляда буклунарелгьул. Кьадисеб дежурствоги гьабун, рокьое ани, кьаси сардил ахли барал сардал гемеер руклана хеаб кьагидаяль операция гьабизе карал унтарал ругин абун. Бачлун хеаб медициналяль кумекалгьул машинагун, «хьамун» унаан больницаляде. Реанимациялде дун «хьамизе» кколоро, гьанийго йиклуна унтаразда асклой. Гьедин анна льеберго сон. Коронавиреалгьул «фронталгьул» гьахалчлужулгун дица дунго рикллунаро, кин бугониги, дун унтаразда асклойги йиклнчлелгьул. Аптекаляда хлалтлана, киябго тлалялде рукларал унтаразе дараби рикьана шибаб кьойил, хлажатарал -камуразул сияхл гьабун, гьел чезари тлаба гьабун бетлерав тохтурасдасан. «Баглараб зоналяулазул» мадугьалихь йиклн гурел, цогь кумек дихьан унтаразе швечло. Аптека кьезеге рес буклнчло...

Жинда глгийиб карай глдин, намусгьана Басират пандемиялгьул кор боркьараб мехаль унтаразда асклой эхетизе швечилан. Амма киназдаго гьала кин раклбаццлдо жиндирго хлалтлукь тубалей, унтаразе хлаас ятулей, хлалтлудасан рокьое шведаль мадугьалзабазе дару-сабаб жиндир камуларей (цоязе укол гьабун, цогидазе капельница лгьун) гьей хлалтлулеяли. Кьадисел медсестраби рокьоре индал, кьаси дежурствоялде йиклуней гьелда тладе ккола капельницаби лгьейги, ингалициябигун дараби гьари.

Хлалтлукь бищун захматоб-

Буклана гьелгьулги рес столалда зарги кьабун, бетлерав тохтурасда дици хлажат бугин президентасул гларал, дун «зоналяде» уней йигин унтаразда аское, бокьарав чи тейин аптекаляда абизе. Амма гьел гьедин гьабичло, шибав чияс жиндирго хьулукь берчин гьабулелблги биччлана, бетлерав тохтурасул амру бачинеглан тладкьараб хлалтлги тубана. Гьел доб, гларце гурел, напсалгь малгьухь глданлгияль гьабулел хлалтлги. Аллагьас кьодо гьареге гьединал, бищараб махщалие ритлукь хьал хлалтлукьулал...

...Пемеерго лгьикл ректонги батилоро гедеглалихьго гьабураб дир хьвай-хьвагьай. Узухьда, райбольницаляль тлолго коллектив мустахикьаб буго баркаляляль. «Баглараб зоналяда» гьел гурелги рукланин медсестрабиян абулелги камиларо. Руклана. Гьала гьебги. Дица тласа рицана голохьянал специалистазе жакьа жал гүмрудулги хлалтлукь хлалтлукь циклларал насихлатгачилгьун рахьарал, кього ва цикллуна соназ бокьулел хлалтлукь кинаб захмалги бачланиги хисичел медсестрабузул. Голохьяназул гүмру жеге себе буго. Божула, цо шуго-анцго соналдаса жидергун гьабулел гара-чвариялгьул гьез накклул мадугьалзабазе дару-сабаб жиндир камуларей (цоязе укол гьабун, цогидазе капельница лгьун) гьей хлалтлулеяли. Кьадисел медсестраби рокьоре индал, кьаси дежурствоялде йиклуней гьелда тладе ккола капельницаби лгьейги, ингалициябигун дараби гьари.

Хлалтлукь бищун захматоб- лгьун гьел рикллулеб буго захматго унтаразде тладе рачунезулгун бицине кколел хабар: киглан гьараниги бичлчуларин нильер чаглаза унтаразе рахлат хлажат буклин, тладе рачларазухьан бокьараб инфекцияб гьезда бахине рес буклин. Якьинаб жо, захматго унтарав вихьизе киназеге бокьи, амма шибаб ишалгьул жиндирго тлабал руклунарелгьул, гьел цунани лгьикл буклинрицха.

Бокьулел хлалтлукь раклтамун букланин йиги гьей. Лгьабго-ункьо моцлал азархана кьай бигьаб иш гуро бугел, гүмрудул соналгьул циклларасеб кьадар бокьулел хлалтлукь аразе.

Бокьун буго Басиратие баркала кьезе дараби чезариялгьул кваликвал кьезе биччалого, аптекаляль хлалтлукь цебехун бачиналгьул.

насихлатгачлгул мухьиль. Баркала тлолгоязе чадихьун гларцухь гурел, раклаль малгьухь ва ахлукь, чеглераб тланк напсалда лгьезе тчлого, раклбаццлдо гьабулел бигьаб гурел, сабруги, хлажалгьулел, макьил рахлатги хвезабулел нужер хлалтлукь, шивасул реклел жебеца батулел нухальгьул.

Баркала, Шамайница абухьего, (тладосунги такрарлгьилин) хвалил квачикьаги бахьун, глдамазухь тлад буссиабураб гүмруяль рачунел талихталгьул сариназухь басандулел бугел реклел хлалтлукь шибаб кьойил нужер цобалде кьаразе цидасанги кьуральгьул.

Хадижат Залимханова

Сасикъ - спорталгъул иргадулаб турнир

Гъаб ахирал моцъаз бицунеб жого коронавирисиги, гъель унтаразулги, хваразулги, гъебгун къркъолел иял намус баццаладал, жидер гъаебле хилилпичел, кьижичого унтаразе хулухъ гъабун рахъун чларал нильер тохтурзабулгун гъезул кумекчагъазул буклана.

Гъанже гъебги дагъаб нахъе бусун бугин, ридалил лъиклал къоялги рачанин, магарухги гъагъиракъалда ругелги Сасикъ росдал голохъабаз, бетералда Башир Набигулаевги лугъун хукму гъабун гъоркъиса магарухъ спортзал рагъулелгъул гъабун букларабго гъадаб гугариялгъулги, спорталгъул миллиял тайпабулгунги районял Ункъракъалгъул росабазда гъоркъосеб турнир исанаги 4 августалгъул Тобитлизе. Хукму ккана, росадаса дагъаб риккклад бугониги, гъабигъатти берцинаб, гъатидал байдабиги, асклобго цорораб иццул лымгиги бугеб «Хорихъ» абубел баклалда гъеб Тобитлизе.

Тладе рачларал гъалбалги турниралгъул гъахъалчагиги кваназе кколелгъул, сахаватал росуцоз садакъаги буклилин, жидер ресалда рекъараб лъиклаланго гъарацци кун буклун буго, лъиклаб хладурлги гъабун батана гъельнеги. Ма ша Аллагъ, къоги лугъана, гъеб киналгъого данде кколел, гъавабакъ рекъараб.

Саглат 10 тубайдал турнир рагъизе, ва баркиялгъул рагъаби абизе рагъи Дагъистанял мустахикъав учитель, живгоги лъиклаб спортсмен Цияб Сасикъ чларав, Амирханов Ахъмадие кунна, киналго росдал голохъаби гъахъалгъулелцинал спортивиял тадбирзада гъезие бетерлги гъабун вуклуев Зиявдинов Мухъамаднабизе.

Гъаб иргадулаб кнабилеб турнир бугин Сасикъ гъабубел, гъелда гъахъалгъулелгъул къадарги исана цикккун бугин, нужеб жакъаги хадубги спорталда икъбалги бергенлъаби швагийн, росуги, районги, Дагъистанги, Россияги члхларал спортсменал рукланин ва ругин нильер районял, нужги гъездаса мисал босун халтгъейин, судязги ракл баццаладго гъабейин нужеб тладкъараб иш, - ин лугъизабуна Ахъмадица калбай.

Гъал мухъазул авторасги гъабун турнир баркун калбайги, риккклана магарулгъиялдаги гъагараб Цумада районял гъабураб жиндирго кечги. Рагъи кунна, кнабилебги турниралгъул бетерлги гъабурав Башир Набигулаевасе.

Гъесги къокиго гъахъалчагизе саламги кун, турнирги баркун гъарана киназда, гъал къедал нильго мунагъалгъуе кколел хлалал, жакъада-хусудалда гъаричого, цоцаул адабги цунун, рекелхвей гъабичого тлоритлизе гъамал гъабейн.

Хурматияв гъобол, 52 соналгъул Эчеда росдал школалда мугъалимлги гъабурав, районял лугъунел лъиклабги квешаби жиндир рекелгъа биччалев Гъазуев Гъазуеги кунна баркиялгъул рагъи абизе изну. Гъев лъикл гъала Ункъракъалгъул росабазул гъамазда. Цякъ берцинаб, гъенекаразул рекелгъе унеб, насихатияб калбай гъабун Гъазуца. Калъазе рагъи кунна Россиялгъул мустахикъав тренер, Цумада районял спорткомитеталгъул председател Габдулбасиров Пашлатие, гъединго «Цумадисезул гъаракъ» газеталгъул редактор Губайдула Малачдибировасе ва цогидалги хурматиял гъалбадерие.

Программаалда руклана гугари, гира борхи, гамачи рехи, мушц (канат) цай ва гъеж багъизаби (армспорт).

Къецазда бергъаразе хладурн руклана рекъонкколел даражабул медалалгун грамотаби, хъвадулеб кубок ва цогидалги призал.

Анцго росдал гололиал гъахъалгъула турниралда, хладуцарал руклана гъисинал васалазда гъоркъор гугариялгъул къедал. Гъезул буклана цикклараб къадар. Марккчлул какда гъагаризеган лугъинчго къедал. Грамотаби швана хурматияв гъобол хисабалда Сильдиса Дибиров Памирхъамзас, Эчедиса Гъазуев Гъазуе, кинго къоял гъалбадерие хулухъалгъе вахъун чларав Мухъамадов Абулхъасание ва гъемерал цогидазеги.

Хасилал рачунаго, гугариялгъул анкго тлоцебесеб бакги, хъвадулеб кубокги Инхъкварисезул командаялгъе швана, кнабилеб-Сасикъдерил ва лъабабилеб бак-Эчедисезул командабазе.

Хасаб баркала къезе бокъун буго, гугарухъабазе судьялги гъабурал Ичичалиса Цияб Сасикъ тренерлгун халтгъулел Мухъамадов Хасбулае, Эчедиса Габдурахъманне ва Къедиса Сабигулае. Щибго дагъа-рагъи къезе биччалого, жидераздехун цайи гъабичого ракл баццаладго гъабун гъез суд, лъабалго жидерго росабалгъуе тренераллгунги руго, жидецаго ругъун гъарулел васал гугарулелги руклана.

Мушц цазе (канат) финалалда ккана къедисезулги цияб сасикъезулги командаби. Цякъго хладуцараб буклана гъениб къец. Сверхъльгъиялда рагъулел хуй гъаракъ буклана балагъаразул. Бергъана къедисезул команда ва гъезие швана, росдал администрациялгъул бетерасул заместитель Мухъамадрашадов Шарпудиница гъеб къедалгъул бергъаразе къезеян бачараб куй.

32 кг. гира борхун чемпионалгун ва призераллгун рахъана Цияб Сасикъа Хажиев Хажияв, Гъоркъгъаквариса Мухъамадов Мухъамад ва Сасикъа Гумаров Расул.

Гъеж багъизабун бергъана: 70 кг. швезеган Гъоркъгъаквариса Х.Каримовгун А.Мухъамадов.

80 кг. швезеган-Эчедиса Силахъудинов ва Гъоркъгъаквариса М.Мухъамадов.

Гамачи рехун кудияб тлоклгун бергъана Хушетиса Голохъанчи. Таса лугъун вуклаян абе, гъесул цлар гъикъизе дида кючана.

Турнир ана тладеганаб даражаялда. Кинабгъаги дагъа-рагъи ккечого, цоцаул адабги гъабун ващгъиялда, тасияб соналгъи, ин ша Аллагъ, данделгъизе нигатгун, цоцазда дугъадул аманатги гъабун, лъиклаздаса лъиклал бусурбаби

гъадин рагъалгъана гъахъалчагги.
P.S.Ракъцоязе сайгъаталгъе дирго кочлол мухъалги хъван тела.

Те дие цлар араб Цумада район, Циваззада жал цурал рорхатал мугърул.
Те дие гъагараб умумузул ракъ, Гъениса дие кеч хладулеб гъаракъ.
Къе дие кеч хъвазе бетераб къалам.

Къойилго рагъизе магарул калам.
Къе дие мугърузде вахине сахлги, Магарул халкъалгъе данмаб вацлги.

Сайгидахъмад Ахъмаднабиев

Гъоркъгъаквари спортивиял къедал

Спорталгъул гъемеррахъалгъулаб программа гъуцун буклана гъеб байрам тлобитгиялгъе. Гъенибе ана футбол хлай, 5 км. ва 60 м. манзилалда рекери, чларалгъуса канцли, гамачи ва гира рехи, шахматал хлай, нильу цай, хладузалда лъедей ва хирияб Къуръан цали.

Анцлабго баклалгъе рихъизарун руклана грамотаби гун гларцул сайгъатал:

футболалгъе: тлоцебесеб бак ккуразе-8000, кнабилеб бак ккуразе-4000, лъабабилеб бак ккуразе -3000 гъур., 5 км кроссалгъе- рекъонкколелдехъ 5000, 3000 ва 1000 гъур.

Нахъидал киналго тайпазе: тлоцебесеб баклалгъе-3000, кнабилеб баклалгъе-2000 ва лъабабилеб баклалгъе-1000 гъуруц.

Гъеб къоялгъе рехеса саламатаб къадар росуцозул рачлун руклана. Лъикл гъуцун буклана квана-гъекъеялгъул суалги.

Тадбир тлобитгиялгъе кумек гъабун спонсорал Габдурахъман Мухъамадовас (Краснодар), Юсуп Аюбовас (Южносухокумск), Махлалгъалаалдаса вацал Зубаировас, Мухъамад Мухъамадовас (Шагъидов), Саид Ахъмадовас, Ибрагъим Габдулмуталимовас (Гъаквари пласт) ва росдал администрациял.

Бокъун буго киназего баркала загъир гъабизе, Аллагъас къабудаблгун батаги гъабураб садакъа. Гъаб кинабго тадбир буклана 31 июлалгъе.

Тлоцебесеб августалгъул тлолго росдал жамагъатгун голохъаби ракларун руклана росу рагъалда бугеб берцинаб рохил раццалгъиялда. Гъениб тлобитгана къоло ункъабилеб июлалгъул Сочиялда техникаб наукауталдальун ичлабилеб нухалгъи раклчараб бергенлъи босарав Насрудинов Насрудингун дандчвай.

Калъазе рахъарал жамагъаталгъул вакилзабаз, росдал голохъабаз Насрудинне гъарана хаду-хадубккунги спортивиял икъбалгун талихл, олимпиялгъул тлогъиве вахине бергенлъаби.

Насрудиница данделгъаразе баркала загъир гъабун живги кюдо гъавун данделгъаралгъухъ ва шулияб рагъи кунна росуцозул аманатал тлуразе. Гъенибго гъуцун буклана бечедаб тепсиги.

Шагъурамазан Насрудинов

Баркала загъир гъабубел буго

Дагъав цева голохъанго Аллагъасул къадаралде швана нижер хириял яцалгъул вас Иманшани.Гъудул-гъалмагъзабигун Хонохъ росада тлад бугеб хлорихъе тира-сверизе, гъагараб районял тлабигъаталгъул берцинлъиялгъухъ балагъизеян вахарав гъесул къадар хъвараб бак гъениб буклун бугоха Аллагъасул хукмуялдалгъун. Баркала къезе бокун буго нижгун къварилги гъахъал гъабун, асклор эхетарал тлолгоязе.

Хасго нальуал ругин абизе бегъула ниж хъваршадеригун хонохъазе: гъез нижер вас чурун, мусру жемун, жаназадул какти бан, «хладурун вацлана» нижеда тладе. Гъез бихъизабуна тладе къо ккедал хлалас рахъине хладур руклин, жидерго цолги ва гъунки, къварилги чидар буклунареблги. Хъварши росдал администрациялгъул бетер Габдулхабир Габдулхабировасул бетерлъиялда гъоркъ кнабго росдал жамагъаталгъе ракл-раклалгъулаб баркала къолаго, бокъун буго гъаризе гъезие шулияб сахлги, халагаб, рохелгун талихл гъарзаяб гъумру, ургел-балагъал риккклайги, гъабубелциналгъул икъбалгун битккей.

Ниж гъадин, Аллагъи разилгъаги нужеда.

Баркалагун ва нужедехун кидагосеб адаб-хурматгун Хлаиб ва Габдулкарим Мусаевал.

Къалалги, чуялги, чилгиги, яхлги

Дуда лъалиц, Шамил, Дагъистаналда
Дур гадлу гунгутги тлобитгун буклин?
Гъакъилал хукмаби хакимзабаца
Хлатлазукъги тламун мерхъунел руклин.

Хажимурад, лъалиц хинкъигъечлолги
Къабихлаб гъамаллгун лугъунел буклин?
Къулараб ботлрода тлад бахъулел квер,
Кутакаб хурматлгун рикккунел буклин.

Хамзагъеб, мун гуру мажгитул калтла.
Кудияб къартл буго къанщизе гъабун.
Нажмудин, дур рухлгун хъахил зобазде
Хелизе лъангутли буго биччан тун.

Бичун араб айгъир тладбусинаро,
Тлукъби чвала гъелда тлад къили лъурас.
Къалалги, чуялги, чилгиги, яхлги
Чадихъ хисун буго нужер ирсилаз.

Жамал Мухъамадов, Хъаргаби район, Гаймаки росу

Утерянный аттестат об общем среднем образовании, выданный в 2002 году Цумадинской районной вечерней школой за №9226626 на имя Джаватхановой Заиры Магомеддибировны, считать недействительным.

Бетерав редакторасул баклалда
Залимханова
Хадижат Мухъамадовна
2-52-92

Редакциялгъул
(издателасул) адрес: 368900
Дагъистан Республика,
Цумада район, Къенгъара росу
Заводалгъул къватл, 4

«Цумадисезул гъаракъ»
газета гъуцларал:
«Цумада район» муниципалияб
районялгъул администрация

Газета къватлибе биччана
«Издательский дом «Дагестан»
ГАУялгъул типографиялда.
Адрес: 367018,
Махлалгъала шагъар,
Насрудиновасул проспект, I «А»

Тираж - 1344
Газеталгъул индекс:
51377 (башдаб лъагъалие)
63302 (лъагъалие)

Макъалабазда рехсарал
хлужабазул, тарихазул балгъолги
гъорлгъул бутел ва цогидалги баяна-
зул жаваб авторас къола.

Газета зарегистрирована
Управлением Роскомнадзора
по Республике Дагестан.
ПШ №ТУ05-00434
от 15 июля 2019 г.

Адрес электронной почты
GoIostsumady@mail.ru